

Értékelési keretek és standardok a természettudomány területén

Korom Erzsébet

Diagnosztikus mérések fejlesztése
(TÁMOP–3.1.9/08/01)

Workshop

Budapest, 2009. december 17.

National Science Education Standards

Elemei:

- **Természettudományos műveltség meghatározása**
  - Alapelvek és definíciók
  - Tartalmi standardok
- **Útmutató a természettudományos nevelők, tanárok számára**
  - Tanítási standardok
  - Értékelési standardok
  - Professzionális fejlődési standardok
- **Oktatáspolitikai dimenzió**
  - Programstandardok
  - Rendszerstandardok

A tartalmi standardok kategóriái

- Alapfogalmak, összefüggések a természettudományokban (minden évfolyamon)
- A természettudomány mint vizsgálódás, kutatás
- Fizikai tudomány
- Élettudomány
- Föld- és űrtudomány
- Természettudomány és technológia
- A természettudomány személyes és szociális vonatkozásai
- A természettudomány természete és története

K-4. évfolyam

UNIFYING CONCEPTS AND PROCESSES

Systems, order, and organization

Evidence, models, and explanation

Change, constancy, and measurement

Evolution and equilibrium

Form and function

SCIENCE AS INQUIRY

Abilities necessary to do scientific inquiry

Understandings about scientific inquiry

PHYSICAL SCIENCE

Properties of objects and materials

Position and motion of objects

Light, heat, electricity, and magnetism

LIFE SCIENCE

Characteristics of organisms

Life cycles of organisms

Organisms and environments

EARTH AND SPACE SCIENCE

Properties of earth materials

Objects in the sky

Changes in earth and sky

SCIENCE AND TECHNOLOGY

Abilities of technological design

Understandings about science and technology

Abilities to distinguish between natural objects and objects made by humans

SCIENCE IN PERSONAL AND SOCIAL PERSPECTIVES

Personal health

Characteristics and changes in populations

Types of resources

Changes in environments

Science and technology in local challenges

HISTORY AND NATURE OF SCIENCE

Science as a human endeavor

5-8. évfolyam

UNIFYING CONCEPTS AND PROCESSES Systems, order, and organization Evidence, models, and explanation Change, constancy, and measurement Evolution and equilibrium Form and function	SCIENCE AS INQUIRY Abilities necessary to do scientific inquiry Understandings about scientific inquiry	PHYSICAL SCIENCE Properties and changes of properties in matter Motions and forces Transfer of energy	LIFE SCIENCE Structure and function in living systems Reproduction and heredity Regulation and behavior Populations and ecosystems Diversity and adaptations of organisms
EARTH AND SPACE SCIENCE Structure of the earth system Earth's history Earth in the solar system	SCIENCE AND TECHNOLOGY Abilities of technological design Understandings about science and technology	SCIENCE IN PERSONAL AND SOCIAL PERSPECTIVES Personal health Populations, resources, and environments Natural hazards Risks and benefits Science and technology in society	HISTORY AND NATURE OF SCIENCE Science as a human endeavor Nature of science History of science

9-12. évfolyam

UNIFYING CONCEPTS AND PROCESSES

Systems, order, and organization

Evidence, models, and explanation

Change, constancy, and measurement

Evolution and equilibrium

Form and function

SCIENCE AS INQUIRY

Abilities necessary to do scientific inquiry

Understandings about scientific inquiry

PHYSICAL SCIENCE

Structure of atoms

Structure and properties of matter

Chemical reactions

Motions and forces

Conservation of energy and increase in disorder

Interactions of energy and matter

LIFE SCIENCE

The cell

Molecular basis of heredity

Biological evolution

Interdependence of organisms

Matter, energy, and organization in living systems

Behavior of organisms

EARTH AND SPACE SCIENCE

Energy in the earth system

Geochemical cycles

Origin and evolution of the earth system

Origin and evolution of the universe

SCIENCE AND TECHNOLOGY

Abilities of technological design

Understandings about science and technology

SCIENCE IN PERSONAL AND SOCIAL PERSPECTIVES

Personal and community health

Population growth

Natural resources

Environmental quality

Natural and human-induced hazards

Science and technology in local, national, and global challenges

HISTORY AND NATURE OF SCIENCE

Science as a human endeavor

Nature of scientific knowledge

Historical perspectives

A tartalmi standardok szerkezetének bemutatása egy példán

Az értékelés dimenziói – nemzetközi összehasonlítás (Nentwig és Waddington, 2007)

Német nemzeti standardok (3D, fizika; osztrák és svájci standardokra hatás)

- *Kompetenciaterületek*
  - tárgyi tudás
  - episztemológiai és metodológiai tudás
  - kommunikáció
  - ítélőképesség
- *Alapfogalmak*
  - energia
  - anyag
  - kölcsönhatás
  - rendszer
- *A kompetencia szintje*
  - reprodukció
  - alkalmazás
  - transzfer

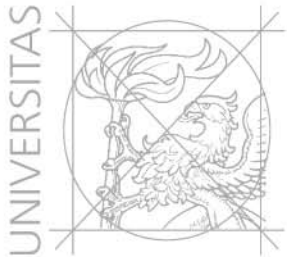

Az értékelés dimenziói – nemzetközi összehasonlítás (Nentwig és Waddington, 2007)

Portugál standardok (francia hatás)

- *Tudás*
  - tárgyi
  - procedurális vagy episztemológiai, metodológiai tudás
- *Gondolkodás, kommunikáció*
- *Attitűdök*

Az értékelés dimenziói – nemzetközi összehasonlítás (Nentwig és Waddington, 2007)

Dán standard:

- *Empirikus kompetencia* (megfigyelés, mérés, kísérletezés)
- *Reprezentációs kompetencia* (jelenségek reprezentálása többféle formában: grafikon, ábra, rajz; váltás a reprezentációs formák között)
- *Modellező kompetencia* (modellek alkotása, használata, a komplexitás csökkentésének képessége)
- *Perspektivikus kompetencia* (a természettudományi tudás értékelése más tudásokhoz képest; a tudomány társadalomban betöltött szerepére reflektálás)

Az értékelés dimenziói – nemzetközi összehasonlítás (Nentwig és Waddington, 2007)

Angol Nemzeti Alaptanterv:

- *Tartalmi terület*
- *Elvárt teljesítmény, kompetencia*
- *A teljesítmény szintje*

Nemzetközi és hazai felmérések tapasztalatai az értékelési keretek kialakításában

- IEA mérések 1995 előtt: tantervi egyeztetést követően elsősorban szaktantárgyi, tudományterületi szemlélet
- Az IEA újabb méréseiben megjelentek az elvárt gondolkodási tevékenységnek megfelelő kognitív szintek

A mért tartalmi és kognitív dimenziók arányai 8. évfolyamon a TIMSS 1995 és 1999 vizsgálatokban

<i>Dimenzió</i>	<i>Kategória</i>		<i>Arányok (%)</i>	
			<i>1995</i>	<i>1999</i>
TARTALOM	Élettudomány		30	27
	Földtudomány		16	15
	Anyagtudományok	Kémia	14	14
		Fizika	30	27
	Környezeti problémák és a tudomány természete		10	–
	Környezeti erőforrások		–	9
	Tudományos vizsgálat és a tudomány természete		–	8
KÖVETELMÉNY	Egyszerű információk megértése		40	39
	Összetett információk megértése		29	31
	Elméletalkotás, elemzés és problémamegoldás		21	19
	Eszközök használata, rutineljárások és tudományos eljárások		6	7
	A természeti környezet vizsgálata		4	4

A természettudományos műveltség tesztjeinek dimenziói (PISA 2006)

<i>Ismeretek</i>		<i>Kompetenciák</i>	<i>Kontextusok</i>	
Természettudományi ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> • Fizikai rendszerek • Élő rendszerek • Föld és világűr • Technológiai rendszerek 	Természettudományos <ul style="list-style-type: none"> • kérdések azonosítása, • jelenségek magyarázata, • bizonyítékok használata 	• <i>Egészség</i>	Személyes Társadalmi Globális
			• <i>Természeti kincsek</i>	Személyes Társadalmi Globális
• <i>Természet</i>	Személyes Társadalmi Globális			
• <i>Veszélyek</i>	Személyes Társadalmi Globális			
• <i>A természettudomány és a technológia határai</i>	Személyes Társadalmi Globális			
A természettudomány jellemzőinek ismerete	Természettudományos <ul style="list-style-type: none"> • kutatások, • magyarázatok 			

A részprojektben kidolgozásra kerülő „Értékelési keretek és standardok” szerkezete

- Mindhárom területen (matematika, természettudomány, olvasás) egy-egy kötet készül magyar és angol nyelven
- A kötetek felépítése:
  - *bevezető*
  - *elméleti fejezetek* (tudományos megalapozottság, az értékelendő tudáselemek elhelyezése koherens taxonómiában a három dimenzió szerint)
  - *részletes standardok* (kétéves periódusokra a három dimenzió szerint)

Kihívások

- Illeszkedés a Nemzeti alaptantervhez, tankönyv-függetlenség
- A három dimenzió szempontjainak egységes keretek között, egymással összefüggésben történő kezelése
- Az értékelési keretek párhuzamos felépítése, a három tartalmi terület különbözőségei mellett a közös alapkoncepció követése
- Útmutatás és taxonómia kidolgozása az egyes dimenziók elemeinek méréséhez, az elemek fejlettségi szintjének diagnosztizálásához
- Mintafeladatok készítése
- Folyamatos egyeztetés a feladatírókkal, pontosítás

Köszönöm a figyelmet!

Ütemezés

2009. december 31.

Az elméleti fejezetek első változatának elkészítése, a részletes standardok készítőivel konzultáció, a feladatok kiosztása

2010. január 31.

Az elméleti fejezetek első változatának megvitatása

A részletes standardok első változatának elkészítése

2010. február 28.

Az elméleti fejezetek pontosítása, javítása

A részletes standardok megvitatása, pontosítása, kiegészítése, mintafeladatok készítése

2010. március 31.

Az elméleti fejezetek és a részletes standardok tartalmi szempontból végleges változatának elkészítése

2010. április 30.

Az elméleti fejezetek és a részletes standardok angol nyelvű változatainak elkészítése

2010. május 31.

A szövegek véglegesítése, bevezető, tartalomjegyzék megírása

2010. június 30. - augusztus 31.

Formázás, szövegszerkesztés

2010. szeptember 30. – október 31.

A szöveg korrektúrája

2010. november 30.

A Framework publikálása pdf formátumban

<http://www.edu.u-szeged.hu/forum/>